برایانی بەڕێز کاکە مەسعوود بارزانیو مام جەلال تاڵەبانی

سڵاوێکی برایانەتان لێبێو هیوامواپە تەندروست بن..

هۆی نووسینی ئەم چەند دێڕە بۆ بەڕێزتان، ئەو نامەیەیە کە لەرۆژی ١//٦ بەئینگلیزی نووسیبووتان بۆ سەرکۆماری ئەمریکا؛ جۆرج دەبلیو بوش.

بەر لەهەموو شتێك، دەمەوێ بێژم کە ئێمەی کورد، سەبارەت بەو هەلومەرجە لەسنووربەدەرە خراپەی کە تێیدا دەژین، ئەگەر هاتو نەمانویست: نیازی دڵی خۆمان بەڕاشکاوی، بەنەیاران و ناحەزان رابگەیەنین، یان ناچار بووین: هێندێك لەئامانجەکانی خۆمان بشارینەوە لێیان، بۆ ئەوەی لەشەڕیان بەدووربین، بێگومان دەبێ لەنێو خۆمانداو لەگەڵ خۆمان راستگۆو قسە لەڕووبین. دیارە، قسەی هەق رەقەو، کورد جوانیان گوتووە "دۆست ئەوەیە دەتگرێنێو، دوژمن ئەوەیە دەتکەنێنێ": لەبەر ئەوە دەبێ ببوورن لێم، کە بەم وشە بێکراس و کەوایانەم؛ دڵتان ناخۆش دەکەم، چۆنکە ئەز، وەك براو دۆستی ئێوە، بەپێویستی دەزانم؛ بێ لەڕوو بەرمایی: لەگەڵتان بدوێم.

برایینە:

لەنامەکەتاندا، ناڕاستەوخۆ، واپێشاندەدەن، کە ئەمریکا ناڕەوایی کردووە بەرامبەر بەکورد، کە گوایە منەتی نەزانیوە لەوەی چەکداری کورد، شان بەشانی چەکداری ئەمریکاو هاوپەیمانەکانی: خوێنیان رژاوە لەپێناوی ئازادیی عێراقداو، ئەمریکاییەکان پاداشی کوردیان زۆر بەخراپی داوەتەوە.

هەر لەو کاتەدا چاوەڕوانیی ئەوە دەکەن لەئەمریکا:کە پلەی سەرۆکوەزیری، یان سەرکۆماریی عێراق، بۆ کورد مسۆگەر بکاو، لەباری ئابووریشەوە:خۆتان بە "مافخوراو" دادەنێن لەچاو عەرەبەکانداو، داوای پارەی زۆرتر دەکەن.

راستییەکەی: ئەم هەڵوێستەی بەڕێزتان، هەڵوێستێکی سادەکارانەو، هەڵپەی ناهومێدانەی لەکاروان بەجێماوانەیەو، لەمرۆڤی سیاسەتکار ناوەشێتەوە. ئەگەر چاوێکی بابەتانەو بەویژدانانە بەهەڵسوکەوت و کردەوەکانی خۆتاندا بخشێننەوە، بەتایبەتی لەسەردەمی دوانزە ساڵەی فەرمانڕەواییتاندا لە"هەرێمی ئاسایش"، چ پێش و چ پاش رووخانی رژێمی سەددام، ئەوسا تێدەگەن کە گوناهی هەرە گەورەی لەدەستچوونی ئەو دەرفەتە مێژووییەی کە بۆ کورد هەڵکەوتبوو، دەکەوێتە ئەستۆی دژایەتیی توندوتیژو رکەبەریی ناحەزانەتان بەرامبەر یەکدی، بەڵام هەرزانفرۆشیو خۆ بە کەمگرتنتان بەرامبەر داگیرکەران و دوژمنانی نەتەوەی کورد. ئەز، وەك شارەزایەکی سیاسەت و جۆری بیرکردنەوەی رۆژاواییەکان، ئەمە دە ساڵ پترە، چ لەڕێی وتاری رۆژنامەوەو، چ لەڕێی وتوویژی رادیۆییو، تەلەفزیۆنییەوەو، چ لەڕێی نامە ناردنەوە بۆتان و، چ لەڕێی پێوەندیی دوو بەدووەوە لەگەڵتان، دەمویست کارێك بکەم: کە ئێوە لەپێناوی بەرژەوەندیی

بەرزی نەتەوەی کورددا یەکبگرن و دەسکەوتی تەسکوتریسکی حیزبایەتی و بنەماڵەیی، بخەنە لاوە. ئەوەشم روونکردەوە بۆتان کە ئەمریکا برای باوکی کەس نییە، بەڵکو زلهێزێکی خاوەن بەرژەوەندییەو، بەپێی ئەو بەرژەوەندییەو، لەسنووری ئەو بەرژەوەندییەدا دەجووڵێتەوەو، هەڤاڵبەندو نەیار دەستنیشاندەکا.

ئەوەی راستی بێ، ئەمریکا، لەچوارچێوەی ئەو سنوورەدا، گەلێك کاری باشی بۆ کوردو، بەتایبەتی بۆ هەردووکتان کردووە. ئەمریکا لە ١٩٩١ەوە تا کەوتنی سەددام "هەرێمی نەفڕین"ی پاراست و، ئێوەش بەسەربەخۆیی فەرمانڕەواییتان بەسەر سێ ستاندا کرد، بەڵام بیرتان لەدوارۆژ نەکردەوە، بەڵکو نیوەی تەمەنی "هەرێمی ئاسایش"تان بەشەڕی خۆکوژی بردە سەر. پاش ئەوە ئەمریکا لە ١٩٩٨دا: هەردووکتانی لەگەڵ یەك ئاشتکردەوە، ئێوەش بەڵێنتاندا کە لەماوەی چەند مانگێکدا حکوومەتێکی یەکگرتوو و، پەرلەمانێکی لەئازادیدا هەڵبژێردراو بخەنە سەرپێ، کەچی تا ئەورۆ؛ کە ئەورۆیە: ئەو بەڵێنەتان نەبردە سەر. پەرلەمانەکەتان رەوایەتی نەماوەو، کاتێکیش دوو بەڕێوەبەرێتی هەبێ، دیارە: "هەرێم" لەباری قانوونییەوە بوون (وجود)ی نابێ. لەگەڵ ئەمەشدا، کاتێك کە ترکەکان روویان لە ئەمریکا وەرگێڕا، ئەمریکا روویکردە ئێوەو، داوای پێکەوە هەڵمەتبردنە سەر کەرکووکی کرد لێتان، بەڵام ئەوە بوو ئێوە، پێکەوە نەچوون، یەکێتی؛ چوار دەمژمێر لە پێش پارتییەوە چوو، و کەرکووکی کرد بە چوار کەرتەوەو، ئەوەبوو ئەو تاڵان و بڕۆییەو ئۆتۆمۆبیل فڕاندن و ئاودیو کردنەش روویدا، کە کوردی سووککردو، بیانووشی دایە دەست داگیرکەرانی ترك، کە لەئەمریکا، داوای چوونە دەرەوەی ئێوە لە کەرکووك بکەن و، ئێوەش لەباتی پێداگرتن و مانەوەو، دەرکردنی عەرەبە هاوردەکان و، نیشتەجێکردنی کوردە کەرکووکییە ئاوارەکان، لووس و باریك چەکدارەکانتان لەکەرکووك کێشایەوەو کەرکووکتان کردە "شاری برایەتی"، وەك ئەوەی شارەکانی دیکەی کوردستان، شاری دوژمنایەتی بووبن، نەك برایەتی. خۆ مام جەلال، هەر خۆی: چەند سەت پارچە زەویی لەسلێمانی و کۆیە بەخشی بەبەرەی ترکمانیی دەسکەلای رژێمی ترك، کە هەتا ئەورۆ؛ دانێکی خێریان؛ نەك بە کورددا، بەڵکو بەئێوەشدا نەناوە.

هەر یەك دوو رۆژ دوای ئەو کارەساتەی کەرکووك، نامەیەکم نووسی بۆ کاك مەسعوودو، مەترسیی کشاندنەوەی هێزەکانی کوردم لەکەرکووك پێڕاگەیاند. وەرامی کاك مەسعوود ئەوەبوو کە ئەوان "چی باش بێ بۆ کورد ئەوە دەکەن". بێگومان کشانەوەی هێزی کورد لەکەرکووك، هەڵەیەکی ستراتیژیی کوژەر بوو، چۆنکە کوردی کەرکووك بێ پشتیوان مانەوە. ئەمە لەکاتێکدا کە سەربازی ترك لەو رۆژەدا بەهیچ جۆرێك زاتی ئەوەیان نەدەکرد پەلاماری باشووری کوردستان بدەن. خۆ ئەگەر ئەوەیان بکردایە، ئەوا بەزیانی گەورەی رژێمی ترك تەواو دەبوو.

گەورەترین هەڵەی ئێوە ئەوەبوو، بێ هیچ گەرەنتی و بێ هیچ بەڵێن و پەیمانێکی ئەمریکاو بەریتانیا لەبارەی دوارۆژی باشووری کوردستانەوە، نەك هەر خۆتان بەعێراقی دایە قەڵەم، بەڵکو

گوتتان كه گەلی كورد دەیەوێ لەسنووری عێراقدا بمێنێتەوە، ئەمە لەكاتێكدا كە ئێوە؛ ڕێی هیچ جۆرە گشتپرسییەكتان نەدا، تابزانین خەڵكی باشووری كوردستان، چیان دەوێو چیان ناوێ.
لەلایەكی دیكەوە، هەوڵی ئەوەتان دەدا: لەكورد وا بگەیەنن كە سەركردە عەرەبەكانو شیعەكان بەسیستەمی فێدەراڵی رازین. تەنانەت مام جەلال لەوتووێژێكدا لەگەڵ گۆڤاری ئەڵمانی "دێرشپیگل" گوتی:" سیستانی بەفێدەرالیزم رازییەو پشتگیریی مافەكانی كورد دەكاو، مرۆڤێكی مۆدێرات (معتدل)ەو لە خومەینی ناچێ". كەچی رۆژێك دوای ئەوە سیستانی ئەو قسانەی بەدرۆخستەوە. كە لەرۆژنامەی "میدیا"دا داوامكرد لە مام جەلال، راستیو ناڕاستی ئەو هەواڵە دەربخا، مام جەلال ئێستەو ئەوساش پەنای بردە بەر بێدەنگی.وادیارە هۆشیار زێباریش، نەیویستوە لە مام جەلال دوابكەوێ ، بۆیە لەبەردەم "كۆمەڵی ئاسایشی نێودەوڵەتان"دا گەلێك پەسنی (مدحی) سیستانی دا، هەقی خۆیەتی؛ وەزیری عێراقە.
برایینە:
وەك دەزانن، ئێوە دەوڵەتی عێراقتان سەر لەنوێ بنیاتنایەوەو، سەروەرێتیتان بۆ عێراق وەرگرتەوەو، كۆتاییتان هێنا بەسەربەخۆیی ماڵۆچكەكەی كورد. تەنانەت كە "كۆمەڵی ئاسایشی نێودەوڵەتان" كە بەپێی بڕیاری ١٤٥٦ سەروەرێتی بۆ عێراق گێڕاندوە، ئەمەش هەر بەهۆی هەوڵو تەقەلای وەزیرەكەی ئێوەوە، كاك هۆشیار زێباری بوو، وەك بەرپرسیارە گەورەكانی ئەمریكا دانیانپێدانا (الشرق الأوسط ٢٠٠٤/٦/١٠). ئەمە بێ ئەوەی كە بڕیاری ١٥٤٦ی (ك.ئا. ند) بەیەك وشە باسی كوردستان، یان كورد بكا. كەچی ئێستەش ئێوە ناتانەوێ بەخۆتانی بگرنو، بڕیارێكی بنبڕانە نادەنو، هەر دەتانەوێ كات ببەنە سەر، ئەگەرچی دەزانن، كار لەكار ترازاوەو، عێراق بووەتەوە دەوڵەتو، كوردیش كەمایەتییەكە لەنێو عێراقدا، كە بەدەوڵەتێكی عەرەبی دەناسرێو، كێشەكەش لەكێشەی ئینتەرناسیۆنالییەوە، بووەتەوە بەكێشەیەكی نێوخۆیی و، ئێوەش لەمەولا وەك سەرۆك حیزب تەماشادەكرێن، خۆشتان نامەكەتان بۆ بوش هەر وەك سەرۆك حیزب ناردووە،و چەكدارەكانیشتان وەك میلیشیا تەماشا دەكرێن، چۆنكە چەكداری حیزبن، نەك لەشكری نەتەوەیەكو، ڕێ بە مانیان نادرێ،مەگەر ئەوەی ئێوە بچنەوە سەر شاخ!!! بەتەمان بچنەوە؟؟؟
برایینە:
ئەوجا، با بێینە سەر ئەو هوردە هەڕەشانەی كە دەیكەنو نایبەنە سەرو، بەقسەی سیستانی "هەڕەشەی ئێوە بۆ خۆكێشانەوە لەحكومەتی عێراق قسەیەكی كۆنە" (رۆژنامە عەرەبییەكانی رۆژی ٢٠٠٤/٦/١٠)، ئەگەر قسەكانی سیستانی بكەینە كوردی، دەبێ بێژین "هەڕەشەكەی ئێوە، چەمۆڵەی نێو گیرفانە" و، لەمەوە، دەبێ خۆتان بزانن ئەو سیستانییەی كە ئێوە چەند جار چوونە سڵاوی، ڕێزی ئێوەی چەند لایە. بەڵام باوادابنێین كە ئێوە ئەوڕۆ خۆتان دەكێشنە دواوە لەحكوومەت، ئەوجا چی؟ دەمێكە ئەو پەندە كوردییەم داوە بەڕووتاندا كە دەبێژێ "ئەوەی بە

کچێنی دەکریٚ، بە بێوەژنی ناکریٚ". خۆکیشانەوە،دەبوو پێش ڕاگەیاندنی حکوومەتی کاتی بوایە. ئێوە خۆتان دەکێشنەوە، ئەوسا حکوومەتی دانپێدانراوی عێراق: بە یارمەتی هەموو لایەك: لە هەموو عێراقدا هەڵبژاردنێك ساز دەکاو، ئەو حەلەش دڵنیابن کە جەماوەری کورد دەنگ بەئێوە ناداکح، ئەو شایەرو کوڕی ڕۆژو کۆنەجاش‌و خاوەن فایل‌و چڵکاوخۆرو گامەسلەك و خۆبژێن‌و کاسەلێسانەی کە سالانی ساڵە، بەلێشاو پارەی کورد دابەشدەکەن بەسەریاندا؛ پێش ئەوانی دیکە دەکەونە پەلاماردانتان. خۆ ئەگەر بەربەرەکانێی حکوومەتی عێراق بکەن، دەبیٚ ئەوە بزانن کە ئەوە جاری جاران نییە، چۆنکە، نە جەماوەری کورد دەگاتە فریاتان‌و،نە سووریاو ئێران‌و دەوڵەتی ترك، ئەو دەمە بەهەموو لایەك لێتاندەدەن‌و، داگیرکەرانی کوردستانیش، ئەو ئاژاوەیە دەکەنە بیانوو، بۆ کاولکردنی کوردستان‌و، دەرپەڕاندنی کوردو ئەنفالێکی نویٚ. خۆ ئەگەر لەنێو حکوومەتدا بمێننەوە، ئەوا متمانەی زۆربەی زۆری کورد دەدۆڕێنن، چۆنکە ڕژێمی نوێی عێراق، زۆر زەحمەتە مافێکی فیدراڵی وابدا بەکورد، کە کورد دەیەویٚ‌و، جەماوەری کورد لەدەستدانی ئەو دەرفەتە گەورەیەی کە هەڵکەوتبوو بۆی، لەچارەی ئێوەی دەزانی.

برایینە:

ڕێی ڕاست‌و دروست ئەوەیە، بەفەرمی‌و بیٚ پێچوپەنا، دان بنێن بە هەڵەی خۆتانداو، وەك سیاسەتکارانێك کە بۆ ئامانجێك هەولٚتان داوەو سەرینەگرتووە، بێنە قسەو، هەردوو بەڕێوەبەرێتییەکە بدەنە دەست ئەنجوومەنێکی سەتکەسیی بێلایەن، کە سەرپەرشتیی هەڵبژاردنێکی ئازاد بکا: لەو ستانانەدا کە بەدەست کوردەوەیەو، لەو شوێنانەدا کە بەدەست کوردەوە نییە، بەڵام کوردستانن‌و کورد دەتوانن نوێنەری خۆیان هەڵبژێرن. ئەوجا ئەو پەرلەمانەی کە دروست دەبیٚ، بڕیاربدا لەسەر ئەو هەنگاوانەی کە دەبیٚ بنرێن بۆ پاراستنی مافی کورد. ئێوە ئەگەر ئەم کارە بکەن‌و، ئەم هەنگاوە ئازایانەیە بنێن، ڕێزێکی زۆری نەتەوەی کورد بۆ خۆتان دەپچڕن‌و کورد لەدووبارە بوونەوەی شەڕی نێوخۆیی ڕزگار دەکەن، چۆنکە دڵنیابن کە مەنجەڵی خەموخەفەت‌و ناهومێدی کورد بەجۆرێك دەکولیٚ کە لێی دەڕژیٚ. تکای براتان ئەوەیە کە ڕیٚ بەو کوێرەوەری‌و کارەساتە ناهەموارانە نەدەن. مەبەستیشم لەم نامەیە بۆ ئێوە، تەنیٚ خزمەتی کوردە، ئەگەرنا خۆشتان دەزانن، کە ئەز نە بەتەمای پلەو پایەو، نە بەتەمای هیچ جۆرە دەسکەوتێکی تایبەتی‌و، نەچاوەڕوانی خێرو بێری کەسم.

ڕێزو سلاوم دووبارە دەکەمەوە..

براتان
جەمال نەبەز
١٠ / ٦ / ٢٠٠٤